

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและติดตามผลการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรม และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่

1.1.1 ผู้เข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชายุวกาชาดหลักสูตร ผู้นำยุวกาชาดของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร รุ่นที่ 1 ปีพุทธศักราช 2545 ที่มีชื่อในคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ 1175 / 2545 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2545 จำนวน 64 โรงเรียน รวม 64 คน

1.1.2 ผู้บริหารของผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 1 คน ต่อหนึ่งโรงเรียน จำนวน 64 โรงเรียน รวม 64 คน

1.1.3 สมาชิกยุวกาชาด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (สำนักงานการศึกษา 2544 :134 – 164) ในสังกัดโรงเรียนของผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 2,371 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Robert V.Krejcie และ Caryle W. Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 (นิภา เมธาวีชัย 2543 : 80) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 ผู้เข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชาบุคลากร หลักสูตร ผู้นำบุคลากร จำนวน 55 คน

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนของผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 55 คน

1.2.3 สมาชิกบุคลากร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 331 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการอบรม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการรับราชการ ประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมบุคลากร และหลักสูตร ผู้นำบุคลากร ประกอบด้วย ด้านข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมบุคลากรของครูผู้เข้ารับการอบรม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมบุคลากรในโรงเรียนของครูที่ส่งเข้ารับการอบรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบุคลากรของสมาชิกบุคลากร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนาจากเอกสารและงานวิจัย ซึ่งยึดกรอบของหลักสูตร ผู้นำบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดให้เลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบสอบถามปลายเปิด มี 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำบุคลากร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการรับราชการ ประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมบุคลากร

ตอนที่ 2 การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ และคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติ จำนวน 19 ข้อ
2. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 11 ข้อ
3. ด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 30 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน หลักสูตรที่ผ่านการอบรมครั้งหลังที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนของครูที่ส่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ และคำถามปลายเปิด

ชุดที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยุวกาชาดของสมาชิกยุวกาชาดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบถูกผิด จำนวน 50 ข้อ

3.1 วิธีสร้างแบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาจากเอกสารโดยใช้กรอบการอบรม หลักสูตรผู้นำยุวกาชาดของกองยุวกาชาดกรมพลศึกษา

3.1.2 ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการอบรม เพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสภาพของงาน แบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2 และชุดที่ 2 ตอนที่ 2 ใช้ Likert Scale กำหนดค่าคะแนนดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนนระดับปฏิบัติและค่าคะแนนระดับปัญหาและอุปสรรค

ค่าคะแนน	ความหมาย
ระดับปฏิบัติ / ระดับปัญหาและอุปสรรค	
1 คะแนน	น้อยที่สุด
2 คะแนน	น้อย
3 คะแนน	ปานกลาง
4 คะแนน	มาก
5 คะแนน	มากที่สุด

ตารางที่ 2 เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับปฏิบัติ / ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรค (นิภา เมธาวีชัย 2543 : 91 และ 125)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
ระดับปฏิบัติ / ระดับปัญหาและอุปสรรค	
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด
1.50 - 2.49	น้อย
2.50 - 3.49	ปานกลาง
3.50 - 4.49	มาก
4.50 - 5.00	มากที่สุด

3.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไขให้เหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยวิธีการ IOC (Index of Objective Congruence)

3.1.5 นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาดในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ การสื่อความหมาย และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

แบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.984

แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.782

3.1.6 นำเครื่องมือมาปรับปรุงเพื่อจัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์ และใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3.2 วิธีสร้างแบบทดสอบ

3.2.1 ศึกษาจากเอกสาร คู่มือ ตำรา วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ของยุวกาชาด และพิจารณาความสัมพันธ์เพื่อจัดทำเป็นข้อสอบให้ครอบคลุม โดยยึดแนวคิดของบลูมและคณะ

3.2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำเป็นฉบับ จำนวน 60 ข้อ เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรง โดยวิธีการ IOC (Index of Objective Congruence)

3.2.3 นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไข นำไปทดลองใช้กับสมาชิกยูวกาชาต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.787

3.2.4 คัดเลือกไว้ 50 ข้อ เพื่อจัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์ และใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ดังนี้

4.1 ขออนุญาตแนะนำตัวจากสถาบันราชภัฏธนบุรี เพื่อออกหนังสือถึงสำนักงานการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดอนุญาต ในการส่งแบบสอบถามและแบบทดสอบไปยังสถานศึกษา

4.2 นำหนังสืออนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดส่งไปยังสถานศึกษาที่ส่งครูเข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชายูวกาชาต หลักสูตร ผู้นำยูวกาชาต รวม 55 โรงเรียน เพื่ออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งเอกสารไปยังสถานศึกษา ที่มีกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก เพื่อขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามให้ครูผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 55 ฉบับ ผู้บริหารโรงเรียนของผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 55 ฉบับ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยูวกาชาตของสมาชิกยูวกาชาตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 331 ฉบับ พร้อมสอดซองติดไปรษณียากรเพื่อให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ภายใน 2 สัปดาห์

4.4 ได้รับแบบสอบถามและแบบทดสอบกลับคืนทางไปรษณีย์ ครั้งที่ 1 ประกอบด้วยแบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 35 ฉบับ แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร จำนวน 35 ฉบับ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยูวกาชาต จำนวน 212 ฉบับ จึงดำเนินการติดตามทวงถามทางโทรศัพท์ เพื่อขอความร่วมมือให้ส่งทางโทรสารและทางไปรษณีย์ ได้รับกลับคืนครั้งที่ 2 ประกอบด้วยแบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 17 ฉบับ แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร จำนวน 17 ฉบับ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยูวกาชาต จำนวน 102 ฉบับ ครั้งที่ 3 ได้ไปเก็บด้วยตนเองจนครบ แล้วนำมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ ได้รับ

แบบสอบถามครบถ้วนและมีความสมบูรณ์ คือ แบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยวภาษาชาติ จำนวน 331 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100.00 แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS เพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำยวภาษาชาติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ ซึ่งเป็น คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้มาจัดระดับความคิดเห็น โดยแปลผลระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ชุดที่ 2 แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยวภาษาชาติในโรงเรียนของครูที่ส่งเข้ารับการอบรม หลักสูตรผู้นำยวภาษาชาติ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้มาจัดระดับความคิดเห็น โดยแปลผลระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนคำถามแบบปลายเปิดนำมาสรุปความ แจกแจงความถี่และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ชุดที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยวภาษาชาติของสมาชิกยวภาษาชาติชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบถูกผิด จำนวน 50 ข้อ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนโดยกำหนดข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน และกำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สูตรที่ใช้ในการวิจัย

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient)

$$\alpha = \frac{K}{K - 1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

α คือ ค่าความเชื่อมั่น

K คือ จำนวนข้อสอบ

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด